

ת"פ 51764/12/14 - מדינת ישראל נגד איברהים איברהים, מחמוד סלהב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 51764-12-14 מדינת ישראל נ' איברהים(עציר) ואח' 20 ספטמבר 2015

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. איברהים איברהים (עציר)
2. מחמוד סלהב (עציר)

הנאשמים

גזר-דין - נאשם 1

רקע

1. הנאשם 1 שלפני (להלן גם: הנאשם) הועמד לדין ביחד עם נאשם נוסף (להלן: נאשם 2) בכתב-אישום שייחס לשניהם שתי עבירות: האחת, התפרצות לבנין שאינו מגורים וביצוע גניבה לפי סעיף 407(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); והשנייה, גניבה בנסיבות מיוחדות לפי סעיף 384א(א)(2) וסעיף 384א(ב) לחוק העונשין.

בתחילה, שני הנאשמים כפרו באשמה. לאחר שהנאשמים מסרו תשובה לכתב-האישום מפי באי-כוחם, נקבע התיק לשמיעת הוכחות. בפתח ישיבת הוכחות שנקבעה ליום 24.6.2015, ביקשו באי-כוח הנאשמים לתקן את תשובת מרשיהם לכתב-האישום. לאחר שמיעת התשובות המתוקנות לכתב-האישום מפי הסנגורים, הודיעה המאשימה כי לא תביא ראיות לסתור תשובות אלה, וביקשה על-בסיס אותן תשובות להרשיע את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתב-האישום. הסנגורים הסכימו כי התשובות המתוקנות מקימות את כל יסודות העבירות שיוחסו למרשיהם, וזאת מכוח דוקטרינת הביצוע בצוותא. בהתחשב בכך, ולאחר שוידאתי בעצמי כי הנאשמים מודים בעובדות כפי שנמסרו בתשובות לכתב-האישום מפי סנגוריהם וכי הם מבינים את משמעות הדברים, הרשעתי את שני הנאשמים לפי הודאתם בעבירות שיוחסו להם בכתב-האישום.

2. בהתאם לעובדות שאינן שנויות במחלוקת, בלילה שבין 25.11.2014 ל- 26.11.2014, בוצעה התפרצות למפעל "סיירוקס" המייצר בין היתר מכונות "יהלום" לניסור ולחיתוך בטון באזור התעשייה במערב בית-שמש (להלן: המפעל), וזאת כדי לגנוב סחורה מתוכו. הפורצים נכנסו בלילה האמור לתוך המפעל לאחר שניתקו את מצלמות האבטחה ואת האזעקה, עקרו את דלת המחסן של המפעל שהיה נעול בשני מנעולי רתק, נכנסו לתוך חדר נוסף בו הייתה כספת, פרצו אותה ולקחו מתוכה כסף מזומן בסך 50,000 ₪ עד 100,000 ₪. כמו כן, הפורצים הוציאו מתוך

המחסן ארגזים ובהם רכוש רב הכולל מכונות, ציוד ומכשור מסוגים שונים כמפורט בכתב-האישום, אשר שוויו הכולל היה לא פחות מ- 944,064 ₪.

ההתפרצות בוצעה תוך שימוש בשתי משאיות לצורך הובלת הסחורה הגנובה שהועמסה עליהן, וכן מספר כלי רכב שנועדו להוביל את שתי המשאיות כדי לאבטח אותן וכדי שלא תעוררנה חשד ותיתפסנה. בשתי המשאיות עליהן הועמסה הסחורה הגנובה, נכללה משאית מסוג מאן ל.ז. 10-289-15 (להלן: משאית המאן). בכלי-הרכב שהובילו את שתי המשאיות האמורות, נכללו רכב ניסן "גוק" ל.ז. 66-923-12 (להלן: הניסן) ורכב מזדה ל.ז. 15-633-61 (להלן: המזדה).

הנאשם שלפניי הודה בתשובתו המתוקנת לכתב-האישום כי ידע על התוכנית לפרוץ למפעל, אף כי לא היה בין אלה שהגו את התוכנית או דאגו מראש להצטייד במשאיות ובכלי הרכב. חלקו של הנאשם שלפניי התבטא בכך שבשעות הערב המאוחרות של יום 25.11.2014, הוא נהג ברכב הניסן הנזכר לעיל, והסיע עמו ברכב אדם נוסף (להלן גם: האחר). לאחר שנסעו סמוך למפעל, המתינו הנאשם והאחר ברכב הניסן במספר אתרים שונים שהיו סמוכים לזירת ההתפרצות. לפי תשובתו המתוקנת של הנאשם לכתב-האישום, במעשים אלה הוא "סרק" ביחד עם האחר את אזור המפעל. בהמשך אותו הלילה, לאחר שעת חצות, נהג הנאשם ברכב הניסן יחד עם האחר לאזור בית חנינה, ושם חברו למשאית המאן שנזכרה לעיל. הנאשם שנהג ברכב הניסן, הוביל את משאית המאן בדרך מירושלים אל סמוך למפעל נשוא ההתפרצות. לפי תשובתו המתוקנת של הנאשם לכתב-האישום, במעשים אלה הוא "פתח ציר" ביחד עם האחר שישיב ברכב הניסן, עבור משאית המאן עד זירת ההתפרצות. לאחר שהנאשם הוביל את משאית המאן מירושלים לאזור המפעל, הוא והאחר עזבו עם רכב הניסן את הזירה ונסעו לדרכם.

אין מחלוקת כי לאחר הגעתה של משאית המאן לזירת ההתפרצות ובהמשך אותו הלילה, הועמסה על המשאית הנ"ל סחורה גנובה מתוך המפעל נשוא ההתפרצות. אף אין מחלוקת כי הנאשם 2 היה זה שנהג ברכב המזדה והוביל באמצעותו את משאית המאן כשהיא עמוסה בסחורה גנובה, מהמפעל אל כבישים הסמוכים למקום ההתפרצות. זאת, עד שמשאית המאן ורכב המזדה נעצרו על-ידי כוחות המשטרה.

הנאשם שלפניי הודה כי במהלך נהיגתו ברכב הניסן במהלך אותו הלילה, האחר שישיב עמו ברכב, שוחח לידו בטלפון עם נהג משאית המאן ועם הנאשם 2 שנהג ברכב המזדה. הנאשם אישר כי השיחות הטלפוניות האמורות התקיימו בנוכחותו, הן בזמן שנהג אל המפעל נשוא ההתפרצות, והן בזמן הנסיעה מהמפעל החוצה, לאחר שהוא והאחר הובילו לשם את משאית המאן, עזבו את הזירה ונסעו לדרכם.

הנאשם שלפניי הדגיש בתשובתו המתוקנת לכתב-האישום כי לא התפרץ בגופו אל המפעל, לא גנב בעצמו דבר, לא העמיס בעצמו סחורה גנובה על משאית, וכן לא היה מודע בשעת אמת באופן מלא ומפורט לחלקם של האחרים שהיו מעורבים בהתפרצות, ואף לא היה מודע בשעת אמת לפרטי הסחורה שנגנבה. עם זאת, מוסכם כי הנאשם ידע על התוכנית להתפרץ למפעל ולגנוב סחורה מתוכו, ולצורך זה "סרק" עם האחר את הזירה וכן "פתח ציר" למשאית המאן והוביל אותה מירושלים למפעל, ואז עזב את המקום. זאת ועוד; מוסכם כי האחר שנסע ברכב הניסן בו נהג הנאשם, שוחח בטלפון לאורך הלילה בנוכחות הנאשם, עם נהג משאית המאן ועם נאשם 2.

כאמור, על-בסיס כל אלה, הורשע הנאשם שלפניי לפי הודאתו בעבירות של התפרצות לבנין שאינו מגורים וכן גניבה בנסיבות מיוחדות, וזאת כמבצע בצוותא.

השתלשלות העניינים בהליך

3. בין הצדדים לא הושגה הסכמה עונשית. לפי בקשת הסנגור, הופנה הנאשם להכנת תסקיר שירות מבחן טרם שמיעת הטיעונים לעונש. ביום 2.7.2015 הוגש לעיוני תסקיר חלקי, שכן שירות המבחן לא הספיק בפרק-הזמן שהוקצב לו לערוך את מלוא הבדיקות הנדרשות לו. בדיון שהתקיים לפניי ביום 16.7.2015, העלה הסנגור בקשה לעיון חוזר במסגרתה עתר לשחרר את מרשו ממעצר. הבקשה נדחתה בהחלטת מאותו היום, מן הנימוקים שפורטו שם (פרוטוקול דיון מיום 16.7.2015, עמ' 20-22). לאחר דחיית הבקשה לעיון חוזר, ניתן מועד קרוב לשמיעת טיעונים לעונש לפי בקשת הסנגור. בדיון שנקבע לצורך כך ביום 20.7.2015, עתר הסנגור לקבלת תסקיר מלא טרם שמיעת הטיעונים לעונש. בקשתו התקבלה, ודיון הטיעונים לעונש נדחה לצורך קבלת תסקיר משלים שהוגש לעיוני ביום 25.8.2015.

תסקירי שירות המבחן

4. מתסקירי שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 31, נשוי ואב לילד בן שנה וחצי. טרם מעצרו, התגורר הנאשם עם בני משפחתו באבו-גוש. אבי המשפחה עבד במשך כ- 30 שנה כאח מוסמך בבית-חולים שערי צדק וכיום עובד כאח במוסד לילדים עם צרכים מיוחדים. שלוש מאחיותיו של הנאשם הנן בעלות תארים אקדמיים או לומדות לתארים כאלה. הנאשם תאר בפני שירות המבחן כי משפחת מוצאו הנה משפחה חמה ונורמטיבית, והדגיש כי קיימים פערי תפקוד ומעמד בינו לבין בני משפחתו.

הנאשם סיים 9 שנות לימוד. בגיל 16 החל לעבוד בעבודות מזדמנות בתחום הבניין והשיפוצים, אולם התקשה להתמיד במקום תעסוקה אחד באופן קבוע. במהלך השנים הנאשם הורשע מספר פעמים בפלילים. לפני כשלוש שנים הנאשם נישא לאשתו, שהנה מורה לספרות אנגלית. מאז השקיע הנאשם מאמצים לפרנס את משפחתו, אולם התקשה למצוא עבודה ומצבו הכלכלי לא היה יציב. מעצרו הנוכחי של הנאשם הנו מעצרו הראשון לתקופה ארוכה. הנאשם ציין בפני שירות המבחן כי הוא מצוי במצוקה רגשית ודואג למשפחתו. הוא גם תיאר תחושות של כישלון, בושה ואף "יאוש". שירות המבחן התרשם כי המעצר מהווה גורם משברי וטראומטי עבור הנאשם.

אשר לעבירות בהן הורשע בתיק הנוכחי - הנאשם לקח אחריות חלקית ונטה לצמצם מחלקו בביצוע העבירות. עם זאת, הנאשם תאר עצמו כמי שנסחף אחרי חברה שולית כשהוא מונע מתוך מצוקה כלכלית, ומתקשה להציב לעצמו גבולות. להערכת שירות המבחן, ברקע לביצוע העבירות, עומד רצון עז של הנאשם להצליח, גם אם לא בדרך נורמטיבית.

התרשמות שירות המבחן היא כי הנאשם מאופיין בקווי אישיות ילדותיים ובלתי מגובשים, וכן סובל מדימוי עצמי נמוך. עוד צוין כי ניכר שהנאשם נוטה לפעול מתוך אימפולסיביות והעדר חשיבה לטווח רחוק, ועל כן מתקשה להתמיד במסגרות תעסוקה ולנהל אורח חיים תקין. ההתרשמות הייתה כי לאורך שנים הנאשם חש כישלון מול ציפיותיהם

ומעמדם של בני משפחתו, והיה מונע מתוך הצורך לרצות ולהרשים את סביבתו ולהציג הישגים כלכליים. להערכת שירות המבחן, צורך זה נמצא בבסיס מעורבותו של הנאשם בפלילים. כיום חש הנאשם צורך להוכיח לאשתו כי הוא מסוגל לשקם את חייו ולנהל אורח חיים נורמטיבי.

בשלבים הראשונים, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מעוניין להשתלב בטיפול מחשש לאכזב את בני משפחתו, פחות מתוך הבנה מעמיקה של הצורך בשינוי. בהתבסס על עברו הפלילי של הנאשם, אורח חייו הבלתי יציב והעדר יכולת להצבת גבולות פנימיים, ההערכה הראשונית הייתה כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות מעורבות בפלילים בעתיד.

עם זאת, בהמשך תקופת מעצרו של הנאשם, שינה שירות המבחן מהתרשמותו הראשונית, ועמד על כך שהנאשם עבר תהליך משמעותי בעת שהותו במעצר. הנאשם נוטל חלק בתכניות שונות במסגרת המעצר, והפנים את תכניהן. כמו-כן, הנאשם עובד באופן קבוע במפעל בבית המעצר ונושא בתפקיד אחראי. הנאשם ביטא תובנה לבעייתיות בהתנהגותו ולקשיים המהווים גורמים מכשילים עבורו. הוא ביטא רצון להתערבות טיפולית על-מנת להעמיק את השינוי הפנימי. צוין כי הנאשם נמצא בקשר רציף עם עו"ס הכלא, וזו מסרה כי הוא שולב בתכניות שונות בכלא, משתף פעולה באופן מלא ולא התגלו בעיות משמעות. בהתחשב בכך, הערכת שירות המבחן הנה כי רמת הסיכון מן הנאשם פחתה. להערכת שירות המבחן, מעצרו הארוך לראשונה של הנאשם, נסיבות חייו שהשתנו, החשש לאבד את תמיכת בני משפחתו ורצונו של הנאשם בהתערבות טיפולית - כל אלה יכולים להוות גורמים מפחיתי סיכון.

במישור ההמלצה - שירות המבחן ציין כי הוא ער לחומרת המעשים. עם זאת, בהתחשב בכך שהנאשם מגלה תובנה לבעייתיות בהתנהגותו ולקשיים המהווים גורמים מכשילים עבורו; בהתחשב בדאגה הרבה שהנאשם מגלה לאשתו ולבנו הקטן; בהתחשב בהתרשמות שירות המבחן כי בשהותו הארוכה של הנאשם בבית המעצר יש כדי להוות גורם משברי ומרתיע עבורו, וכי במהלך תקופת המעצר עבר הנאשם תהליכים חיוביים ומקדמים; וכן במטרה לצמצם את הנזקים שעלולים להיגרם לנאשם ולסיכויי שיקומו כתוצאה מחשיפה אינטנסיבית וממושכת לאווירה שולית ועבריינית בכלא; בא שירות המבחן בהמלצה לפיה תקופת המאסר בפועל שתוטל על הנאשם, תחפוף לתקופת מעצרו עד כה, בנוסף לעונש מאסר על תנאי מרתיע.

טיעוני הצדדים לעונש

5. בא-כוח המאשימה, עו"ד יובל קידר, טען כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע מ-18 עד 48 חודשי מאסר בפועל. אשר לעונש - המאשימה עתרה להטיל על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל. בנוסף, עתרה המאשימה להשית על הנאשם מאסר מותנה וקנס כספי.

6. מנגד, בא-כוח הנאשם, עו"ד אריאל הרמן, טען כי מרשו מצוי בדרג הנמוך ביותר של היררכיית הביצוע. לשיטתו, מתחם העונש ההולם נע ממספר חודשי עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. בא-כוח הנאשם עמד על מכלול הנסיבות לקולא בעניין מרשו, ועתר להסתפק בימי מעצרו של הנאשם עד כה (כתשעה חודשים, החל מיום 16.12.2014). זאת, בין אם מדובר בעונש המצוי ברף התחתון של המתחם שייקבע, ובין אם מדובר בסטייה לקולא

ממנו משיקולי שיקום.

יוער כי שני הצדדים הגישו אסמכתאות מן הפסיקה לתמיכה בעמדותיהם העונשיות, וכן התייחסו בטיעוניהם לעונש שנגזר על מעורב אחר בפרשה.

7. הנאשם בדבריו לפני הביע חרטה וצער על מעשיו, וטען כי עשה את טעות חייו וכי למד לקח ולעולם לא ישוב על המעשים.

מתחם העונש ההולם

8. במקרה דנן, אני בדעה כי שתי העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות "אירוע" אחד לצורך קביעתו של מתחם ענישה הולמת. זאת, בשים לב לזיקה ההדוקה בין המעשים, לרצף הזמנים ולהיות המעשים משתייכים לאותה מסכת עבריינית. באי-כוח שני הצדדים לא חלקו על כך בטיעוניהם לפניי. לפיכך, אקבע להלן מתחם עונש הולם אחד לכלל העבירות בגין הורשע הנאשם, וזאת בהתאם להסדר הקבוע בסעיף 40(א) לחוק העונשין.

9. **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירות הרכוש בהן הורשע הנאשם, ענינם בשמירה על הקניין והרכוש הפרטי וכן הגנה על הפרטיות ועל תחושת הביטחון האישי. אציין כי התפרצות לבית עסק טומנת בחובה גם פוטנציאל לפגיעה במקור פרנסתו של אדם. כמו כן, היא מקימה פוטנציאל להתפתחות אלימה העלולה להוביל חלילה לפגיעות בגוף ובנפש. למרבה המזל, הפוטנציאל האחרון לא התממש במקרה דנן. לצד עבירת ההתפרצות, הורשע הנאשם גם בעבירה של גניבה בנסיבות מיוחדות. זאת, בגין כך שהסחורה שנגנבה מהמפעל כללה כלי עבודה ששימשו לפרנסתם של בעלי המפעל, ושערכה עלה על 500,000 ₪. יוער כי לצד כל אחת משתי העבירות האמורות קבע המחוקק עונש מרבי של מאסר שבע שנים, באופן המלמד על החומרה שראה המחוקק לייחס לעבירות אלה.

10. בחינת **נסיבות ביצוע העבירות** מלמדת כי הנאשם היה בגדר מבצע בצוותא למעשי ההתפרצות למפעל והגניבה בנסיבות מיוחדות, שבוצעו על-ידי מספר שותפים. המעשים היו פרי מסכת עבריינית שתוכננה מבעוד מועד, תוך תעוזה ותחכום שכללו בחירה מראש של יעד ההתפרצות (מפעל המייצר, בין היתר, מכונות לניסור ולחיתוך בטון), חלוקת תפקידים בין בני החבורה, סריקת הזירה מראש, וכן הצטיידות ברכבים מתאימים, ובכללם משאיות לצורך הובלת הסחורה הגנובה מתוך המפעל החוצה, וכן כלי-רכב ששימשו לצורך "פתיחת צירים" עבור המשאיות. שותפיו של הנאשם התפרצו למפעל ובתוך כך ניתקו את מצלמות האבטחה ואת האזעקה, עקרו את דלת המחסן של המפעל שהיה נעול בשני מנעולי רתק, נכנסו לתוך חדר נוסף בו הייתה כספת, פרצו אותה ולקחו מתוכה כסף מזומן בסך 50,000 ₪ עד 100,000 ₪. כמו כן, הפורצים הוציאו מתוך המחסן ארגזים ובהם רכוש רב הכולל מכונות, ציוד ומכשור מסוגים שונים. כלל הרכוש הגנוב הועמס על המשאיות שהובאו למקום לצורך כך. כתוצאה ממעשים אלה, נגנב רכוש ששווי הכולל היה למעלה מ- 900,000 ₪, וכן נפגמה סחורה במפעל בשווי של כ- 74,000 ₪. בהתחשב בכך, ניתן לומר כי עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים הנה משמעותית. לצד זאת, יוער כי הסחורה שנגנבה נתפסה במשאיות עליהן הועמסה, והוחזרה לבעליה.

בכל הנוגע לחלקו של הנאשם בביצוע עבירות הרכוש - אכן, הנאשם שלפניי לא היה מהוגי תוכנית ההתפרצות למפעל ולא דאג להצטיידות מראש במשאיות, באופן שיכול להצביע על כך שהנאשם לא עמד בראש החבורה. זאת ועוד; נתתי דעתי לכך שהנאשם שלפניי לא היה בין המתפרצים פיזית לתוך המפעל פנימה, ואף לא עסק בהעמסת הסחורה הגנובה על-גבי המשאיות או בנהיגה עליהן. יחד עם זאת, אני סבורה כי בכל אלה אין כדי להפחית מחלקו המהותי של הנאשם כמבצע בצוותא. הנאשם נטל חלק אקטיבי בהוצאת התוכנית המורכבת מן הכוח אל הפועל, כאשר תפקידו היה לתצפת ולסרוק את אזור המפעל טרם ביצוע ההתפרצות, וכן "לפתוח ציר" עבור אחת המשאיות ולאבטח את דרך הגעתה לזירת ההתפרצות. במהלך נהיגתו של הנאשם ברכב, האחר אשר ישב לידו, עמד בקשר טלפוני עם אחת המשאיות עליה הועמסה הסחורה הגנובה (משאית המאן) וכן עם רכב פרטי נוסף ש"פתח ציר" עבור אותה משאית מן המפעל החוצה לאחר העמסת הסחורה הגנובה עליה. הנאשם ידע בזמן אמת כי פעולותיו משרתות תוכנית עבריינית רבת-משתתפים של התפרצות למפעל עליו תצפת בתחילת האירוע, ואף ידע שהמטרה היא גניבת סחורה בהיקף-רחב מאותו מפעל, ועל כך תעיד המשאית שהנאשם הוביל לזירת ההתפרצות על-מנת שהסחורה הגנובה תועמס על-גביה. מכאן שחלקו של הנאשם בביצוע העבירות היה מהותי, וכלל תחכום, תעוזה ושיתוף פעולה ממשי עם שותפים אחרים בחבורה. בהתחשב בכך, אין בידי לקבל את טענת הסנגור לפיה חלקו של הנאשם כמבצע בצוותא היה קרוב במהותו למסייע. יוער כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי הסיבה שהובילה של הנאשם לביצוע המעשים היא בצע-כסף, על רקע מצוקה כלכלית ומאפיינים אישיותיים כמפורט בתסקירים.

11. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי בתי-המשפט נוהגים להטיל בגין עבירות רכוש בנסיבות דומות למקרה שלפניי - התפרצות למפעל או לבית עסק בחבורה, תוך תכנון ותחכום ותוך גניבה של סחורה בהיקף נרחב - עונשים חמורים המבוססים על מאסרים בפועל לתקופה משמעותית (ראו והשוו: רע"פ 574/11 בהראן נ' מדינת ישראל (20.1.2011); רע"פ 5552/10 ברכה נ' מדינת ישראל (25.7.2010); רע"פ 6550/08 אבו טסא נ' מדינת ישראל (5.10.2008); ע"פ (מחוזי חי') סולטאן נ' מדינת ישראל (20.9.2012); ת"פ (שלום ת"א) 27734-12-13 מדינת ישראל נ' אלסאנע (22.7.2014); ת"פ (שלום פ"ת) 32784-01-14 מדינת ישראל נ' ערג'אן (25.5.2014)).

12. בהתחשב בעקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה; בהתחשב בערכים המוגנים שנפגעו ובמידת הפגיעה בהם; בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן; וכן בהתחשב בענישה הנוהגת; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם נע מ- 12 עד 36 חודשי מאסר בפועל**.

למען שלמות התמונה ובהתייחס לטיעוני הסנגור, יוער כי בתיקים אחרים בהם דנתי בעבר שנגעו לעבירה של התפרצות לבניין שאינו מקום מגורים לפי סעיף 407(ב) לחוק העונשין, קבעתי מתחם עונש הולם נמוך יותר, שנע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל (שבמקרים מתאימים יכול וירוצו בעבודות שירות לתקופה המקסימאלית הקבועה בחוק או קרוב לכך) ועד 20 חודשי מאסר בפועל (ראו למשל: ת"פ (י-ם) 58271-02-14 מדינת ישראל נ' אמרזיק (19.4.2015); ת"פ (י-ם) 39898-10-14 מדינת ישראל נ' עותמאן (1.4.2015); ת"פ (י-ם) 25940-12-12 מדינת ישראל נ' טוויל (20.3.2014)). עם זאת, באותן פרשות לא היה מדובר ברמת תעוזה, תכנון, הצטיידות ותחכום כפי התגלו בתיק זה. באותן פרשות אף לא היה מדובר בעבירה של גניבה בנסיבות מיוחדות בה הורשע הנאשם שלפניי, בשים לב למהות הסחורה שנגנבה ולשווייה.

חריגה ממתחם הענישה ההולמת?

13. בנסיבות העניין, לא ראיתי ואף לא התבקשתי, לחרוג ממתחם העונש ההולם לחומרה, משיקולי הגנה על שלום הציבור. בנוסף, לא ראיתי לסטות ממתחם העונש ההולם לקולא משיקולי שיקום, כמבוקש על-ידי ההגנה. אמת, משני התסקירים שהוגשו לעיוני עולה כי הנאשם החל לעבור שינוי במהלך תקופת מעצרו, המהווה מעצר ארוך ראשון בחייו. הנאשם נוטל חלק בתוכניות שונות שנערכות בבית המעצר, מפנים את תכניהם, מבטא תובנה לבעייתיות שבהתנהלותו וכן מגלה רצון כן לערוך שינוי באורח חייו. כל אלה, ראוי שיקבלו ביטוי בגזירת עונשו של הנאשם, ועל כך אעמוד להלן. עם זאת, אינני סבורה כי די בכך כדי לקבוע כי התקיימו בעניינו של הנאשם אמות-המידה הקבועות בסעיף 40ד לחוק העונשין, באופן המצדיק חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם. אוסיף כי הנאשם השתלב בתהליך טיפולי-שיקומי מבורך וזאת בין כותלי בית המעצר, כך שענישה מסוג של מאסר בפועל, היא כשלעצמה, לא תאיין את המשך התהליך האמור. זאת ועוד; נוכח חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, אני בדעה כי אין מקום להסיג לאחור במקרה דנן את עקרונות ההלימה, ההרתעה והשוויון בענישה מפני השיקולים האינדיבידואליים, וראוי כי האחרונים יקבלו את משקלם בגבולות המתחם שנקבע. בהקשר זה, אזכיר כי עמדת שירות המבחן היא בגדר המלצה בלבד. בעוד ששירות המבחן שם לנגד עיניו בעיקר את השיקולים הפרטניים, חובה על בית-המשפט לשקול את מכלול שיקולי הענישה הצריכים לעניין.

העונש המתאים בגדרי המתחם

14. לצורך גזירת עונשו של הנאשם בגבולות המתחם שנקבע, יש לשקול נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות כאמור בסעיף 40א לחוק העונשין:

לקולא, זקפתי לזכות הנאשם את ההודאה, את נטילת האחריות שנלוותה לכך, ואת הבושה והחרטה שהביע הנאשם בגין מעשיו. כמו-כן, ראיתי לתת משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם כמפורט בתסקירים שהוגשו בעניינו, ובכללן היותו נשוי ואב לילד קטן, וכן הדאגה שהביע הנאשם לשמירה על שלמות משפחתו והקשיים שחווה המשפחה בשל היותו מצוי מאחורי סורג ובריח. בנוסף, ניתן משקל לכך שמדובר במעצר ראשון של הנאשם מאחורי סורג ובריח, וכי המעצר מהווה גורם מרתיע ומשברי עבורו. עוד התחשבתי בכך שהנאשם עצור תקופה משמעותית של כתשעה חודשים, וכידוע תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר. כפי שציינתי לעיל, מתסקירי שירות המבחן עולה כי המעצר היווה מנוף לשינוי בתפיסתו ובהתנהלותו של הנאשם, וכי בחודשים האחרונים הוא עושה מאמצים לשינוי, במסגרתם הוא נמצא בקשר קבוע עם עו"סית בית המעצר, השתלב בעבודה ובתוכניות טיפוליות שונות שם, ואף הביע רצון להתערבות טיפולית מעמיקה. לנגד עיני עומדת עמדתו החיובית של שירות המבחן בסיום התסקיר האחרון, והחשש שהובע בתסקיר מפני חשיפה ממושכת של הנאשם לאווירה שולית ועבריינית בכלא, על רקע המאמצים המושקעים במישור הטיפולי-שיקומי בין כתליו של בית המעצר.

לחובת הנאשם, שקלתי את חומרת העבירות הנדונות ואת הצורך בהרתעת היחיד והרבים מפני הישנותן. בנוסף, ניתן משקל לעברו הפלילי של הנאשם אשר כולל 6 הרשעות קודמות בעבירות רכוש, החזקת סכין, הפרעה לשוטר, החזקת מקום להימורים ובריחה ממשמורת חוקית. בגין אותן הרשעות קודמות, נידון הנאשם לעונשים מסוג מאסרים מותנים, קנס ו/או של"צ, ללא רכיב של מאסר בפועל.

יחד עם זאת, ראוי לציין כי לפני חודשים בודדים, ביום 22.3.2015, הורשע הנאשם בבית-משפט השלום בירושלים בעבירות של התפרצות לבנין שאינו מגורים, החזקת מכשירי פריצה, גניבה וגניבת רכב (ת"פ (י-ם) 3897-09 מדינת ישראל נ' ג'אבר ואח'). העבירות הנ"ל בוצעו בשנת 2009 בצוותא-חדא עם אחרים (בין היתר תוך שימוש במשאית עליה הועמסה סחורה גנובה ממחסן סחורות אליו התפרצו הנאשם ובני חברותו. יוער כי חלק מבני החבורה באותו תיק קודם, היוו את שותפיו של הנאשם לביצוע העבירות נשוא התיק הנוכחי). דינו של הנאשם בתיק הקודם הנ"ל טרם נגזר, אולם קיים באותו תיק הסדר-טיעון סגור לעונש, במסגרתו הוסכם בין הצדדים כי יעתרו במשותף לששה חודשי עבודות שירות (ולחלופין - 4 חודשי מאסר בפועל ממש), מאסר מותנה וקנס בסך 20,000 ש"ח. מטעוניהם של באי-כוח הצדדים לפני למדתי כי אותו הסדר-טיעון סגור לעונש הושג בין הצדדים לאחר הליך גישור, בין היתר, על רקע התמתנות דרמטית בכתב-האישום המתוקן ביחס לכתב-האישום המקורי שהוגש באותה הפרשה, חלוף זמן משמעותי מאז ביצוע העבירות, משך הזמן בו שהה הנאשם במעצר ממש באותה פרשה, ושיקולים הכרוכים בניהול תיק רב-נאשמים (ראו: טיעוני בא-כוח הנאשם לפני ביום 10.9.2015, וכן ההשלמה בכתב שהוגשה בסיום הדיון באותו יום מטעם בא-כוח המאשימה). ודוק, מאחר שבתיק הקודם הנ"ל מדובר בהסדר-טיעון סגור לעונש, אני סבורה כי קיים קושי לגזור ממנו מסקנות לענין רמת הענישה הראויה בתיק הנוכחי. עם זאת, מהרשעתו של הנאשם בתיק הקודם הנ"ל, עולה כי אין מדובר בפעם הראשונה בה מורשע הנאשם בעבירה של התפרצות לבנין שאינו מגורים, בצוותא חדא עם בני חבורה הפועלים תוך תיאום, תכנון ותחכום.

15. לאחר הדברים האלה, אומר כי אלמלא הנסיבות לקולא, לא הייתי מהססת להעמיד את עונשו של הנאשם ברף האמצעי ומעלה של המתחם שנקבע, נוכח חומרת המעשים, העבר הפלילי הרלוונטי, והצורך בהרתעת היחיד והרבים מפני הישנות המעשים. זאת ועוד; אלמלא הנסיבות לקולא, הייתי מוסיפה ומחייבת את הנאשם בקנס כספי, נוכח המניע הכלכלי שבבסיס המעשים ועל-מנת להפכם לבלתי משתלמים גם במישור הכלכלי.

יחד עם זאת, בנסיבות הענין אני סבורה כי יש לתת משקל של ממש לנסיבות המקלות עליהן עמדתי לעיל. בין היתר, יש להתחשב בהודאת הנאשם שיטתית את הצורך בשמיעת עדים רבים ובכך חסכה משאבים ציבוריים יקרים. כמו כן, ולא פחות חשוב בעיניי-אני סבורה כי יש מקום לעודד את הנאשם להוסיף ולצעוד בדרך החיובית בה החל במהלך מעצרו, עת שולב בהצלחה במסלול טיפולי-שיקומי בין כותלי בית המעצר. בהתחשב בכך, ונוכח ההמלצה החיובית של שירות המבחן בסיום התסקיר האחרון, לא אמצה עם הנאשם את מלוא חומרת הדיון, ואסתפק בעונש מאסר בפועל המצוי באמצע הרבע התחתון של מתחם הענישה ההולמת שקבעתי לעיל. כמו כן, אמנע מהטלת קנס כספי.

שיקולי אחידות הענישה

16. בטרם סיום, אני רואה להתייחס לגזר-דין שניתן בפרשה הנדונה לפני, בעניינו של נהג משאית המאן, פרג' מוסלמאן (להלן: מוסלמאן) בת"פ (שלום י-ם) 25473-12-14. מוסלמאן הורשע לפי הודאתו לפני כב' השופט קורנהאוזר בעבירות של התפרצות לבנין שאינו בית מגורים; גניבה בנסיבות מיוחדות; נהיגה ללא רישיון; וכן נהיגה בזמן פסילה. כב' השופט קורנהאוזר ראה לכבד את הסדר הטיעון הסגור לעונש שנערך בין הצדדים, ובהתאם לו גזר על מוסלמאן 30 חודשי מאסר בפועל. בנוסף, הופעלו 4 מאסרים מותנים שהיו תלויים ועומדים כנגד מוסלמאן (ההפעלה הייתה רובה בחופף ומקצתה במצטבר), כך שבסך-הכל הושתו על מוסלמאן 36 חודשי מאסר בפועל, וכן עונשי מאסר על-תנאי. יצוין כי חלקו של מוסלמאן בביצוע עבירות ההתפרצות והגניבה בפרשה הנדונה לפני, היה משמעותי יותר

מחלקו של הנאשם, בשים לב לכך שמוסלמאן פעל בלב העשייה העבריינית כאשר נהג במשאית המאן, והוביל את הסחורה הגנובה שהועמסה על-גבי אותה המשאית אל מחוץ לתחומי המפעל. בנוסף, מוסלמאן הורשע בעבירות של נהיגה ללא רישיון ובזמן פסילה, בניגוד לנאשם שלפניי. זאת ועוד; עברו הפלילי של מוסלמאן מכביד יותר ביחס לעברו הפלילי של הנאשם שלפניי. בגין הרשעותיו הקודמות ריצה מוסלמאן מספר עונשי מאסר בפועל, חלקם לתקופות משמעותיות (זאת בניגוד לנאשם שלפניי, שלא ריצה בעבר עונש מאסר בפועל). בנוסף, למיטב הבנתי, בעניינו של מוסלמאן לא נדונו היבטים טיפוליים-שיקומיים, להבדיל מהנאשם בתיק זה. בהתחשב בכל אלה, אני סבורה כי ראוי שעונשו של הנאשם שלפניי יהיה נמוך משמעותית מעונשו של מוסלמאן.

17. למען שלמות התמונה, יוער כי הטיעונים לעונש בעניינו של נאשם 2 בתיק הנוכחי טרם נשמעו, ועונשו טרם נגזר. ממילא, בשלב זה שיקולי אחדות הענישה אינם רלוונטיים ביחס לנאשם הנ"ל.

סוף דבר

18. נוכח מכלול הטעמים עליהם עמדתי, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 15 חודשי מאסר בפועל, החל מיום מעצרו.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך 3 שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יבצע עבירת רכוש מסוג עוון, למעט עבירה של החזקת נכס חשוד לפי סעיף 413 לחוק העונשין.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים למשך 3 שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יבצע עבירת רכוש מסוג פשע.

המזכירות תשלח העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ז' תשרי תשע"ו, 20 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים.